

پنجشنبه — ۲۶ شباط ۱۳۲۴

محرطام

MOUHIT

Illustration Hebdomadaire

مدیر و سر محرری :

فائز صبری

اداره خانه سی :

باب عالی جاده سنده و « اقدام » اداره سی

قربنده دائره مخصوصه

شرائط اشترا :

در ساداتده سنه لکی ۱۰۰۸ آلتی آلتی

۵۴ غروشدر

آبونه بدلی بوجه پیشین استیقا اولنور

نسخه سی : ۲ غروش

معاونین تحریریه سی :

مکتومزک وجودزلیله افتخار استدیکی مشاعیر
عزیزندن مرکبدر

شرائط اشترا :

ولایاتده سنه لکی ۱۲۰، آلتی آلتی ۶۰

غروشدر. ممالک اجنیه ایچون سنه لک ۲۶،

آلتی آلتی ۱۴ فرانتدر.

Directeur et rédacteur en chef :

FAIK SABRI BEY

Bureaux : Grand' Rue de la Sublime

Porte à côté de « l'Idam »

CONSTANTINOPLE

Prix : 2 Piastrs

نومرو : ۱۸ هر هفته پنجشنبه کونلری نشر اولنور سیاسی، ادبی، علمی، فلسفی رسلی غزته در جلد : ۱

Photo : Apollon

فوطو : آپولون

عدلیه ناظرلی واستاتبول مبعونی مرحوم مانیامی زاده وفیق بکک جنازه مراسمی — فاتح جامع شرقی حویلینده

Les funérailles de Réfik Bey, ministre de la Justice

ترقیات فنی و طبیعہ توقف الہدی .
 بشریت تحریر حقیقتہ قویولاجی یرده
 مناقشات مذہبیہ کیریشدی . . او درجه که
 عصر لرحه آفاق مدنیت بوتون ظلم و استبدادک
 خونین پرده سپی ایلہ اورتولی قالدی .
 لکن حقیقت هروقت حقیقتدر . مسالک
 قطعیه وحسیه نه قدر دوعری اساسلر
 اوزرینه مستند اولورسه اولسون ینہ یایدار
 اولماز . هر وقت فنه ، حقیقتہ . . ترقیہ ، تمالی به
 قطعیا مضردر . فکر بشر هیچ بر وقته
 کالی بوله ماز . دائما بر یرده ثابت قالاما . بر
 دوزی به اوج کلاته دوعری اینرلهر . قانون
 تکامل بونی ایجاب ایستدر . زرده قالدی که
 و قتله جهل و تعندک درلو درلو ایجاد ایلهدیکی
 خیالات ، افسانه لره افکار بشرک دولمش اولدوغی
 بر دورده بالنسبه بعض مطالعات عاقلانه بی محتوی
 اولهرق ترتیب ایدلمش مسالک حسیه و ظنیه
 عصر لرحه صورکرا مقبول اولسون . . اولسونده
 هر کونی بیک درلو بدایع معرفته جلوه که او-
 لان شو عصر مدنیتده فائده سی شویله دور-
 سون هر وقت ایراث مضرستندن ، فکرلرک
 او کنه مظم پرده لر چکملکن باشقه بر شیئه
 خادم اولسون ! . . فنه مقارن ؛ حقیقتہ قریب
 بولونسون . . جزئی ملاحظه بیلہ بونی قبول
 ایتمز . . فقط نه چاره که بو کبی مسالک ثابتہ
 اربابی بیچاره ساده دلانی استقبالدہ . . ماورای
 طبیعتده بر طاقم وعدلر خوش خیالار ایلهدرین
 درین امیدلر دوشورمشدر . بو سبله افکار
 بشر عصر لرحه دائره حقیقتدن اوزاقلاشهرق . .
 نفسانی هوساتک استحصال خامندن باشقه خیالار
 وعد ایلهمین اومسالک واهی غیرتبله مناقشات
 جاهلانہ آره سنده فدا اولوب کیتمش . .
 قرون وسطیبه تا عرب مدنیتہ قدر بی بشر
 اویشوقلق ، درین بر اویقو ایچیده مفلوج
 اولوب قالمشدی .

تزر مؤانی عبدالحق حامد بک
 Hamid Bey l'auteur de (Thézer)

وجوده کتیرمشدر که ابن زهر ، ابن رشد ،
 ابوالقاسم زهرای کبی صرف طبیعانی اساس
 اتخاذ ایدن حکمای مشهوره نک شمشعه کالی
 آفاق جهان عرفانی تنسور ایلهدی . عربلرک
 او دورده کی مدنیتلری هب علوم و فنونک . .
 هب طبابت و علوم طبیعیه نک فلسفه طبیعیه
 و مادیه ایلہ اتحاد و امتزاجندن . . هب
 افکار و مطالعاتک طبیعی وادیلرده غیر محدود
 افکارده . . هر درلو فسفطه و مسالک ثابتہ به
 رغما بی پروا . . بی محابا ایلرلهمسندن نشأت
 ایتمشدی . عاقبت جهل و تعصب قوجه حکومتی
 تا تلمندن بیدقینی حالده علوم و فنون ینہ
 طریق و ترقیستندن انحراف ایتمدهی . . ارباب
 علم و عرفان بو ظلم و تعندک باش کوسترمسيله
 درحال بره برر چکلوب کیتدیلر . زرده که:
 تعند و توصیه . . زرده که برمسالک ثابتہ رعایت
 وار . . بر ملت که فنه ، حقیقتہ غیر مقارن
 صرف حسی ، خیالی برمسالکده تعند و اصرار
 ایدر . بو کبی آمال قلبیه و درونی به شخصک
 اعتقادینه ، حسنه برافه حق پرده آمال و افکار
 عامیه کویا بر بدیعه ترقی شکلنده کوستر . .
 جبری تضییقات ایلہ قبول ایستدرمه کالیشیر .
 ارجح قانون تکاملک آهکنندن خارج قایلر . .
 ازیلیر ، بوزولور بحو و نابود اولور کیدر .
 چونکه زمانه هیچ برشیک مقاومتی اولاما . .
 شرائط کونی و حیاتیه همه آن دکیشمکده در .
 هانکی فکر واردر که الی الابد یایدار اولسون . .
 اونک ایچون حیات و عضویات دائما تطابق
 محیط ایلہ قائمدر . تکمل و ترقی ده زمانه کوره
 دکیشمک ، تجدد ایلہ ممکنندن .

باقتریلوغ - کبیاکر

عثمان نوری

تیارو تفتیدی

تزر

یاخود

ملك المتصور عبدالرحمن ثالث

کجن جمه کونی اقشامی تپه باشی قیشاق

تیاروسنده (تزر) برنجی دفعه اولهرق حخته تماشیه

وضع ایلدی . نیجه بو ، مهم بر حادثه ادیبدر .

بو جهته اوزون اوزادی به مناقصه ذکر ،

اعتقادندیم .

طبیعی مقتوناه مطالعه ایلر . بقراط و جالینوسک
 آثار طبیعیه سی شرح ایدلر طبابتک ایلرله
 مهسنه چالیشیرلردی . علوم و فنون طبیعیه
 و قتله یونانیلر زمانده کهواره نشین بر حالده
 ایکن عربلرک قوجاغنه آلتش . . فضیلائی
 عربک هم و غیرتلیله بو یودیله رک اورویا به
 ویرلشدر . عربلر زمانده فنون و طبابتک
 تعقیب ایلهدیکی مسالک متنوع اولقله برابر
 باشلیجه ایکی مهم طریق طومش . . بری
 مه تافیزک . . دیگرکی صرف فزیک . . بری
 منطقی ، کلامی ، حتی ریاضی دیگرکی ده تمامیله
 فنی ، مادی ، تجربی در ، فقط ایکنجی طریق
 تعقیب ایدن حکمائک مساعیده دهامشر
 اولمش . . تجربه و مشاهده اوزرینه مؤسس
 عرب فلسفه سی . . کیمیایی ، حکمتی . .
 طبابتی . . جراحی الیوم بیلله معلومات مهمه
 صیره سنده ذکر و تعداد اولونقده بولونمشدر .
 اونک ایچون فلسفه ده ابن رشد . . کیمیا ده
 جابر الکوفی . . طبده رازی قرون وسطینک
 یشتدردیکی حکما و علمانک اک بو یوک سر
 افرازانندن در . باخصوص ابن سینانک «قانون»
 اسمنده کی آثار الی عصر قدر اورو یامدارس
 طبیعیه سنده مطالعه و تدوین ایلدی . عربلر بو
 وجه ایلہ مصریلر یونانیلر دورندن قالدہ آتاری
 اصلیه محافظله ایستدکاری کبی بالذات وجوده
 کتیردکاری آثار مهمه ایلده علوم و فنونک
 ظلمات جهل و تعند یعنی تعصب آره سنده
 حمایه و ادامهنه صوک درجه تشمیر ساق
 غیرت ایلدیلر . حتی غرناطه ده عربلر اویله
 دارالفنونلر . . اویله مدارس علم و عرفان

روحلرینه بروغش بر حیات وجودلر تظاهری ایدر. احوالده نظریه بتیمده باطبع دیکشور. شعرك کوزلککیرنی وقایعک، اقوالک، طرز انشاد و تبلیغک بدیمه لریله، لطافتلریله مزوج و متناسب کورمک ایسترسکر. بو جهته بو پارلاق پیسیرلک، شعشعلی، مؤثر سخنه لک تاثیرات روحیه سی اویسانیرکن یاشدنی غائب ایدر و یاخود اوکا دها رنگین بر شکل بدیمه نما ویر. بو تحولات و تغییرات غریبه حسیه، شهسز اویسانشه راجع اولور. سخنه کی جریان وقایعک بوشلقلرنی قیاده جق و صنعته عدم موافق اولان نقاطنی اوضاع و حرکات صنعتکارانه ایله بر پرده مهارت آرقه سنده. براقه جق آقوئرلر آنجق بیوک، یک بیوک آرتیستلردر که شو فقدانی تام آرمه سنده اونلری آراق کی مشکلیسندلک ده کولنج اولور. بلکه خطا ایدیورم، فقط نیم ثابت بر فکرم وار: بوکی آثار بر کذبده دها طاطنی طاطنی اوقونماید، فنا فنا تماشا ایدلاماید.

روحیسی مقصدیله فلمه آلمشدر، دنیه ییلور. سخنه لرده کی جریان وقایع، صنعتکارلرک روللرینه تقسیم ایدیلن افسال شهسز، سخنه ترتیبانجه نقصان و بعضاً یک حیلاق قایلر.

بوندن طولاییدر که بو کوزل پیسیرک اوقونشی ایله اویسانشی آرمه سنده بیوک بر فرق بولماق و هر ایکی صورته حصوله کتیردیکی تاثیرات نقطه سندن غریب بر تضاد وقوعه نظر دقتی ارجاع ایتمک قایل دکدر، (تزر) اوقویدنکر زمان سز او بیوک شاعرده کی سحرار شعر و بلاغتک مانیاتیزمه سی تحت تاثیرنده بولنورسکر. کوزلرک اوکنده تجلی ایدن ابیات بلیغه کویا روح شاعرک مرسم بولندی بر تابلور. سز اونک دیرینکلرنی تماشا یه طالارسکر و نظرلرکری او بدایعک نکته لرینه، انجکلرینه اقتضایده ایدم مسحور لطافتی قایلرسکر. فقط سخنه ده بونلر تحسین ایتدیکه قازوشورده یک چوق متحرک، متعوج تابلور نمایان اولور؛ بر طاقم اشخاص تاریخیه نک

اولا اتردن بحث ایدم. تزر استاد محترم عبدالحق حامد یک اقدینک خدمات بر کذبده ادبیه سندنر. بزه قیمتدار و کرانتها آثار دها اهدا ایتش اولان بو بیوک، یک بیوک شاعر مرک قابلیرتنه، کواکلی لریز نشاط ایدن، روحی اذواق معنویه شاعرانه ایله منبسط قیلان والحاصل بتون کوزلککاره بزی معروض براقق خصلت نادره سی ابراز ایدن شومهم، معظم، شایان تحیل تولیدات کزیده فکریه و روحیه سی اوکنده کال تکریم و فرط تقدیر ایله آکیلم. ذوق ایدن نشئه باب اولان بتون ارباب نصفت و عرفان ایچون بو، بر بورجدر.

بو آثار غلظه یو اوئلردن بری اولان (تزر) قارشى تکریمات قلبیه مفتونانه می عرض ایتدکن و بو بیوک شاعر نهادمزه حسیات مجلوبه روحیه می تقدیم ایلدکن صوکره دیه ییلور که بو پیس سخنه تماشا یه وضع ایدلک اوزره یازلامشدر. ذاتاً استاد محترم شیمدی به قدر بتون منظوم و منثور پیسیرنی کندی تطمین

برهان الدین یک زر رولنده

Burhaneddin Bey dans le rôle de Tezer

پیسیرک اویسانیشه نقل کلام ایدم: اولاً شوقی اعتراف ایدیم که برهان یک ایله رفقا سنک بویله بر (تراژده) اویسانمه قالدشمیلر خصوصاً صنده کوستودکاری جسامت و غیرت شایسته شکران و تقدیردر. نجه بو، ایلم خطومه در. وادی ترقیه طوغری آتیلان آدیملر دائماً تقدیرات و تشویقاته شایسته اولور. بوندن طولایی بوغیور، مقدم کنجیلری آلفشارلام وجهه سنی شایان تبریک بولورم.

ماهیت حقیقیه صنعت ایچون تنقیدلر زومه قائل اولماق فصل امکان دارم سنده دکل ایسه بو تنقیدانک طوغری یلغندن، برزده آجیلغندن متأثر و متاذهب اولمق ده او قدر عبندر. محق تنقیدات بالعکس وسیله، تزئید شوق و غیرت اولماید و بادی بولنماید.

بو حقیقی کال صمیمتله سوبلدکن صوکره اعتراف ایدیم که بزده هنوز منظوم پیس اویسانمه ماز. دیمک ایستورم که مکملیت تامه دائره سنده موقع تماشا یه قونیله ماز؛ نه کیم (تزر) ده او یله اولدی.

— مابیدی وار —

صفوت زیهی